

4 (Sem-2) PRMN

COMMERCE

Paper: 203

(Principles of Management)

Full Marks: 80
Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer Question Nos. 1, 2, 3 and any four from the rest

1, 2, 3 নং প্ৰশ্ন আৰু বাকী প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখিবা

Answer either in English or in Assamese

1. Choose the correct answer from the following questions: $1 \times 10=10$

নিয়োক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

- (a) Henry Fayol's contribution to the science of management is regarded as বৈজ্ঞানিক পৰিকল্পনাত হেনৰি ফয়োলৰ অৱদান নিয়োক্ত কোনটো সূত্ৰৰ সৈতে জড়িত?
 - (i) General Administrative Theory সাধাৰণ প্রশাসনীয় সূত্র
 - (ii) Scientific Managment Theory বৈজ্ঞানিক পৰিচালনা সূত্ৰ
 - (iii) Human Relation Theory মানৱ সম্পকীয় সূত্ৰ
 - (iv) Behavioural Theory আচৰণৰ সূত্ৰ

- (b) Who suggested equitable division of work and responsibility between management and labour?
 কোনে পৰিচালনা আৰু শ্ৰমবিভাগৰ মাজত দায়িত্ব আৰু কৰ্মৰ সমবিভাজনৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল?
 - (i) Henry Fayol / হেনৰি ফয়োল
 - (ii) F. W. Taylor / এফ. ডব্লিউ. টেইলৰ
 - (iii) P. F. Drucker / পি. এফ. ড্ৰাকাৰ
 - (iv) G. E. Mayo / জি. ই. মেয়'
- (c) Plans which establish overall objectives and position of an organization in terms of its environment is known as যি সমূহ পৰিকল্পনাই সামগ্রিক উদ্দেশ্য প্রতিষ্ঠা কৰে আৰু এটা সংগঠনক পৰিৱেশভিত্তিক অৱস্থান গড়ি তোলে, তাক নিয়োক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় ?
 - (i) specific plan / নিৰ্দিষ্ট পৰিকল্পনা
 - (ii) short-term plan / इस्रगापी প्रविक्लना
 - (iii) tactical plan / বিচক্ষণ পৰিকল্পনা
 - (iv) strategic plan / কৌশলী পৰিকল্পনা
- (d) Management by results is also known as
 সিদ্ধান্তৰ পৰিচালনাক কোনটো নামেৰে জনা যায় ?
 - (i) MBO (Management by Objective) উদ্দেশ্যধর্মী পৰিচালনা
 - (ii) Management by Exception ব্যতিক্ৰমধৰ্মী পৰিচালনা
 - (iii) Management of Change
 - (iv) None of the above ওপৰত উল্লেখিত এটাও নহয়

- (e) An organizational structure that groups similar occupational specialities together is known as
 যি সাংগঠনিক গাঁথনিয়ে সদৃশ বৃত্তিগত বৈশিষ্ট্যসমূহক একগোট কৰে, তাক নিম্নোক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায়?
 - (i) simple structure সৰল গাঁথনি
 - (ii) divisional structure বিভাগীয় গাঁধনি
 - (iii) project structure প্রকল্প গাঁথনি
 - (iv) functional structure কাৰ্যকৰী গাঁথনি
- (f) Organization that denies teamwork is known as

 যি সংগঠনে দলগত কর্মসূচী অস্থীকাৰ কৰে, তেনে সংগঠনক নিয়োক্ত কোনটো নামেৰে জনা যায় ?
 - (i) matrix organization মিশ্র সংগঠন
 - (ii) project organization আঁচনিসম্পন্ন সংগঠন
 - (iii) virtual organization অবাস্তরিক সংগঠন
 - (iv) learning organization জ্ঞান আহৰণৰ সংগঠন

A16/683

(Turn Over)

- (g) Z-theory is propounded by Z-তত্ত্ব কোনে উপস্থাপন কৰিছিল?
 - (i) Ouchi / অ'উচি
 - (ii) Maslow / মাচল'
 - (iii) McGregor / মেক্গ্ৰেগৰ্
 - (iv) Herzberg / হার্জবার্গ
- (h) In Herzberg's two-factor theory, which one of the following factors is not included in hygiene factors?
 হাৰ্জবাৰ্গৰ দ্বি-উপাদান তত্ত্বৰ তলত দিয়া কোন এটা উপাদান স্বাস্থ্যবিধি উপাদান নহয়?
 - (i) Supervision / নিৰীক্ষণ
 - (ii) Working condition / কৰ্মকৰণ পৰিৱেশ
 - (iii) Salary and wages / দৰমহা বা মজুৰি
 - (iv) Recognition / স্বীকৃতি
- (i) Which one of the following techniques is not a modern technique of controlling?
 তলত দিয়া কোন এটা কৌশল নিয়ন্ত্ৰণৰ আধুনিক কৌশল নহয়?
 - (i) Financial statements বিত্তীয় বিবৃতি
 - (ii) Return on investment বিনিয়োগৰ ওপৰত প্ৰত্যৰ্পণ

- (iii) PERT (Programme Evaluation and Review Technique)
 কাৰ্যক্ৰম মূল্যায়ন আৰু প্ৰণালী পৰ্যবেক্ষণ বা পুনঃপৰীক্ষণ কৌশল
- (iv) CPM ক্রিটিকেল পার্থ পদ্ধতি স্ক্রমণ সমস্ক্রমণ
- (j) A plan of expected result expressed in numerical terms is known as আকাঙ্ক্ষিত লাভ অৰ্জনৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা পৰিকল্পনাক সাংখ্যিকভাৱে প্ৰকাশ কৰিলে ইয়াক ____ বোলে।
 - (i) project / প্রকল্প
 - (ii) policy / আঁচনি
 - (iii) budget / বাজেট
 - (iv) strategy / কৌশলযুক্ত পৰিকল্পনা
- 2. Write short answers on the following : 2×5=10 নিম্নোক্ত কেইটাৰ চমু উত্তৰ লিখা :
 - (a) What is the meaning of policy? কাৰ্যনীতিৰ অৰ্থ কি?
 - (b) What do you mean by programmed decision?
 পূৰ্ব-পৰিকল্পিত সিদ্ধান্ত মানে কি বুজা ?
 - (c) What is budgetary control technique? বাজেটী নিয়ন্ত্ৰণ কৌশল কি?

- (d) Define management of change. পৰিৱৰ্তনৰ পৰিচালনাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) List out at least two areas where managerial control is considered necessary.
 পৰিচালনাৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৱশ্যকীয় বুলি ভবা কমপক্ষেও দুটা ক্ষেত্ৰৰ উল্লেখ কৰা।
- 3. Answer any five of the following questions:
 4×5=20
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ কৰিবা:

(a) Write in brief the Human Relation Theory.

মানৱ সম্পর্ক তত্ত্বৰ চমু ব্যাখ্যা দিয়া।

- (b) State the limitations of scientific management.
 বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (c) What are the causes of conflict between line and staff organizations? বৈখিক আৰু কৰ্মচাৰী সংগঠনত উভয়ৰ মাজত মতবিৰোধৰ কাৰণবোৰ কি কি ?
- (d) State the barriers to effective delegation.

 ফলপ্ৰসু দায়িত্ব অৰ্পণত বাধাসমূহ আলোচনা কৰা।
- (e) Write explanatory notes on carrot-andstick approach. পুৰশ্বাৰ আৰু জৰিমনাৰ সূত্ৰৰ ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

- (f) Explain the limitations of ratio analysis.
 অনুপাত বিশ্লেষণৰ সীমাবদ্ধতাৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- (g) Explain the stages of planned change. পৰিকল্পিত পৰিৱৰ্তন পদ্ধতিৰ পৰ্যায়বোৰ ব্যাখ্যা কৰা।
- 4. Explain Elton Mayo's Human Relation
 Theory.
 এল্টিন মেয়'ৰ মানৰ সম্পৰ্ক তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Describe the contribution of Peter F. Drucker to the development of management thought.
পৰিচালনা তত্ত্বৰ উন্নয়নলৈ পিটাৰ এফ. ড্ৰাকাৰ বৰঙণি বৰ্ণনা কৰা।

5. What do you mean by decision-making?
Explain various steps involved in decisionmaking.
4+6=10
সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ বুলিলে কি বুজা? সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত বিভিন্ন পৰ্যায়
ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the planning process of a large manufacturing organization. Also state the limitation of planning.

10 এটা বৃহৎ উৎপাদনকাৰী সংগঠনৰ পৰিকল্পনাৰ প্ৰক্ৰিয়া আলোচনা কৰা। লগতে পৰিকল্পনাৰ সীমাবদ্ধতা আলোচনা কৰা।

6. What do you understand by formal and informal organizations? Distinguish between the two. 4+6=10 আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক সংগঠন বুলিলে কি বুজা? দুয়োটাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য অলোচনা কৰা।

A16/683

Or / অথবা

What do you mean by span of management?
Explain in this connection the factors that determine an ideal span of control.

10
পৰিচালনাৰ দীঘ বুলিলে কি বুজা? এই প্ৰসংগত নিয়ন্ত্ৰণৰ আদৰ্শনীয় দীঘ নিৰ্ণয় কৰা উপাদানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

7. Explain the steps of needs in A. H. Maslow's need hierarchy theory of motivation. Also enumerate the merits and limitations of the theory.

4. এইচ্. মাচল'ৰ প্ৰণোদিতকৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ক্ৰুমোচ্চতা তত্ত্বৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ স্তৰবোৰ ব্যাখ্যা কৰা। লগতে তত্ত্বটোৰ সুবিধা-অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

Describe various barriers of communication. What measures would you suggest to overcome such barrier?

সংযোগ সাধনৰ বিভিন্ন প্ৰতিবন্ধকতাবোৰ বৰ্ণনা কৰা। এনে ধৰণৰ প্ৰতিবন্ধকতা পৰাভূত কৰিবলৈ কি পৰামৰ্শ আগবঢ়াবা?

8. Describe the causes of resistance to change.

Explain the measures to overcome this resistance.

6+4=10
পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰতি প্ৰতিবন্ধাকতা সৃষ্টিৰ কাৰণবোৰ বৰ্ণনা কৰা। এই প্ৰতিবন্ধাকতা পৰাভূতকৰণৰ ব্যৱস্থাৱলী ব্যাখ্যা কৰা।

* * *